บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1) จำแนกเป็นโรงเรียนรัฐบาล 73 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชน 47 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 238 คน ครูผู้สอน 3,726 คน รวม 3,964 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร

ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม
โรงเรียนรัฐบาล	73	144	1,418	1,562
โรงเรียนเอกชน	47	94	2,308	2,402
รวม	120	238	3,726	3,964

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 61 โรงเรียน จำนวน 488 คน มีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.1 สุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ร้อยละ 50 ของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนดังนี้

2.1.1 โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล จำนวน 37 โรงเรียน

2.1.2 โรงเรียนประถมศึกษาของเอกชน จำนวน 24 โรงเรียน

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ใช้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน และสุ่มครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชน โรงเรียนละ 6 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน

ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ผู้บริหาร (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม
โรงเรียนรัฐบาล	37	74	222	296
โรงเรียนเอกชน	24	48	144	192
รวม	61	122	366	488

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้

1. ลักษณะของเครื่องมือ มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ โดยสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ และประเภทโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้แก่ พลวัตแห่งการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนองค์การ การเพิ่มอำนาจแก่บุคคล การจัดการความรู้ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของมาร์ควอร์ท

(Marquardt, 1996, p. 30) จำนวน 50 ข้อ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ท (likert's scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมาก
ระดับ	3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้ององค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม

2.2 ออกแบบและสร้างข้อคำถามโดยการร่างข้อคำถามแต่ละด้านของตัวแปรที่ศึกษา

2.3 นำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขภาษาให้ชัดเจนและครอบคลุม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปตรวจหาคุณภาพดังนี้

1. ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) การวัดและการประเมินผล ได้แก่

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ ได้แก่

1.1.1 นายจงรัก รุ่งเรืองศิรินนท์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร

1.1.2 นายณัฐวุฒิ สังสิลลา ตำแหน่งผู้อำนวยการ เชี่ยวชาญโรงเรียนพร้านิลวิทยา สมุทรปราการ

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและการประเมินผล ได้แก่

1.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐัศแก้ว ศรีสด ตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.2.2 ดร.สนอง ดีประดิษฐ์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2. ความเชื่อมั่น (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากโรงเรียนวัดสวนส้มและโรงเรียนซิกข์วิทยาลัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1970, p. 161)ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89 นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตมหาวิทยาลัย ขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย จากโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 448 ฉบับ ได้กลับคืนมา 448 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีหาค่าความถี่และร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนที่มีต่อการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test (independent)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับผู้ครูสอนที่มีต่อการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test (independent)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ของรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test (independent)

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาลและเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ t-test (independent)

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แปลความหมายระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยใช้ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1970, p. 190) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics)

1.1. ค่าร้อยละ (percentage) คำนวณจากสูตรดังนี้

$$P = \frac{n \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
n แทน จำนวนที่ต้องการหาค่าร้อยละ
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2. ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 56)

$$\overline{X} \qquad \frac{\sum X}{n}$$

X	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คำนวณจากสูตรดังนี้ (สุวิมล ติรกานันท์, 2546, หน้า 103)

$$SD = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบ

สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดย t-test (independent)

$$t = \frac{\overline{X}_1 \quad \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 (n_2-1)S^2_2 \{\frac{1}{} + \frac{1}{}\}}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ

t	แทน	ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1
$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
S^2_2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี